

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Тимошук О.Г., канд. юрид. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 105 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

попередження нових випадків недотримання норм міграційного законодавства. Застосування санкцій сприяє формуванню правосвідомості серед мігрантів та посадових осіб [1].

Державна міграційна служба України є головним органом, що реалізує державну політику у сфері міграції. Вона уповноважена складати протоколи про адміністративні правопорушення, подавати клопотання щодо видворення іноземців, а також координувати дії з іншими органами (прикордонна служба, Національна поліція, СБУ) [2].

Юридична відповідальність у міграційній сфері повинна відповідати міжнародно-правовим стандартам, зокрема — Загальній декларації прав людини, Конвенції ООН про статус біженців, Європейській конвенції з прав людини. Забороняється колективне видворення, дискримінація за національністю, порушення права на захист.

У зв'язку з курсом України на євроінтеграцію, посилюється гармонізація національного законодавства з правом ЄС у сфері міграції. Зростає увага до захисту прав мігрантів, прозорості процедур притягнення до відповідальності, посилення гарантій правової допомоги для іноземців [3].

Отже, згідно вищевикладеного, юридична відповідальність у міграційній сфері України є необхідним інструментом захисту правопорядку, державного суверенітету та прав людини. Вона охоплює адміністративну, кримінальну, цивільну та дисциплінарну форми, які забезпечують реагування на порушення правил в'їзду, перебування, працевлаштування та видворення іноземців і осіб без громадянства. Особливістю застосування відповідальності є обов'язкове дотримання принципів міжнародного права та поваги до прав людини, зокрема в контексті заборони дискримінації, права на захист, гуманного поводження та індивідуального підходу при прийнятті рішень про відповідальність. Важливою є роль Державної міграційної служби України як координуючого органу в цій сфері. Крім каральної функції, юридична відповідальність має превентивне значення — вона формує правосвідомість та сприяє попередженню правопорушень. У контексті євроінтеграції актуальним є вдосконалення національного законодавства з урахуванням стандартів ЄС, посилення гарантій для мігрантів та впровадження прозорих процедур притягнення до відповідальності. Забезпечення ефективної системи юридичної відповідальності в міграційній сфері потребує комплексного підходу: оновлення нормативно-правової бази, підвищення рівня фахової підготовки посадовців, цифровізації процесів обліку та реагування на правопорушення, а також активної взаємодії між державними органами та міжнародними структурами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Шевченко А.О. Міграційне право України: навчальний посібник. Київ: Юрінком Інтер, 2020. 392 с.
2. Офіційний сайт. Державна міграційна служба України. URL: <https://dmsu.gov.ua> (дата звернення: 06.04.2025).
3. Романюк В.М. Юридична відповідальність у міграційному праві України. Харків: Право, 2021. 278 с.

УДК: 349.41

СЕРГЄЄВ О.В., здобувач вищої освіти

Науковий керівник — **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ВПЛИВ ВІЙНИ НА ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ

У тезах розглянуто зміни у державному регулюванні аграрної сфери під впливом війни. Висвітлено ключові виклики та напрями адаптації аграрної політики. Запропоновано шляхи удосконалення правового забезпечення для відновлення галузі.

Ключові слова: аграрна політика, державне регулювання, війна, сільське господарство, продовольча безпека, правове забезпечення, підтримка.

З початком повномасштабного вторгнення російської федерації аграрний сектор України зазнав значних втрат. Бойові дії охопили ключові сільськогосподарські регіони,

такі як Херсонська, Запорізька, Миколаївська та Харківська області. За оцінками Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (FAO), близько 25% оброблюваних земель України не можуть бути засіяні через війну [4].

Крім того, за даними Київської школи економіки (KSE), непрямі втрати аграрного сектору України, спричинені війною, можуть досягти \$83 мільярдів до кінця 2025 року. Зокрема, зниження виробництва сільськогосподарських культур оцінюється в \$46,5 мільярдів, а втрати через порушення експорту — в \$24,1 мільярдів [5].

Логістичні проблеми також суттєво вплинули на експорт українського зерна. Морські порти, через які здійснювалася значна частина експорту, були заблоковані, що призвело до зростання логістичних витрат та обмеження експорту.

Окрім прямих втрат, війна спричинила екологічні проблеми, зокрема забруднення ґрунтів та водних ресурсів, що негативно впливає на сільське господарство та здоров'я населення.

Таким чином, війна в Україні спричинила масштабні втрати в аграрному секторі, включаючи зниження виробництва, порушення експорту та екологічні проблеми, що вимагає комплексного підходу до відновлення та підтримки галузі.

У відповідь на виклики війни, Україна запровадила низку змін і кризових заходів для підтримки аграрного сектору. Зокрема, було спрощено правила оренди земель, сертифікації агрохімікатів і реєстрації сільськогосподарської техніки. Закон України №2246-IX передбачає спеціальні умови оренди земельних ділянок і сертифікації продукції у період воєнного стану [1].

У сфері тваринництва діє державна програма відшкодування вартості племінної худоби, а також підтримки молочного виробництва, відповідно до постанови КМУ №107 [2].

Щобільше, уряд спільно з Європейським Союзом розширив логістичні коридори для експорту сільськогосподарської продукції через західні кордони, зокрема через Дунайський кластер та Польщу. На національному рівні реалізовано програму «Доступні кредити 5-7-9%», яка дозволяє аграріям отримувати фінансування під 0% на час дії воєнного стану з державною гарантією до 80% суми кредиту. Крім цього, спрощено процедури сертифікації насіння й агрохімікатів, що дозволило агровиробникам оперативно підготуватись до посівної [3].

Після завершення бойових дій аграрна сфера України постане перед низкою складних викликів. Насамперед, це необхідність відновлення зруйнованої інфраструктури — складів, елеваторів, техніки, логістичних вузлів. Значну проблему становлять заміновані території та забруднення ґрунтів, які потребують розмінування та екологічного оздоровлення. Відчутним буде також дефіцит кваліфікованих кадрів через мобілізацію та міграцію населення, а також брак фінансування для відновлення повного циклу виробництва.

Водночас післявоєнний період відкриває нові можливості. Відбудова дає шанс інтегрувати сучасні агротехнології, цифрові рішення та точне землеробство. Посилений акцент на продовольчій безпеці може стимулювати розвиток внутрішньої переробки та зменшення залежності від експорту сировини. Високий попит на органічну продукцію, особливо з боку ЄС, відкриває перспективи для екологічного сільського господарства.

Для реалізації цих можливостей держава має розробити чітку стратегію відновлення сільського господарства з фокусом на безпеку, інновації, ефективність і сталий розвиток.

Отже, війна завдала аграрному сектору України значних втрат, однак держава оперативно відреагувала, запровадивши низку підтримуючих заходів. Післявоєнне відновлення має базуватись на модернізації, впровадженні інновацій, розвитку переробки та органічного виробництва. Комплексний підхід дозволить зробити галузь більш стійкою та конкурентною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Верховна Рада України. Про внесення змін до деяких законів України щодо безперебійного виробництва та постачання сільськогосподарської продукції під час воєнного стану: Закон України від 12 трав. 2022 р. № 2246-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2246-20#Text>

2. Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для державної підтримки розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції: Постанова Кабінету Міністрів України від 07 лют. 2018 р. № 107. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/107-2018-%D0%BF#Text>

3. Ощадбанк. Мої кредити 5-7-9 %. URL:<https://www.oschadbank.ua/msb/credit/579>

4. Forum "Revival and development of the agricultural sector despite the war". RESTORING LIVELIHOODS AND REVITALIZING RURAL COMMUNITIES AFFECTED BY MINES AND EXPLOSIVE REMNANTS OF WAR. 9 р. URL:https://www.fao.org/fileadmin/user_upload/GSP/INSOP/INSOP_2meeting_june23/Presentations/Item_2_War_pollution_Lucas_ppt.pdf

5. Ukraine farm sector indirect losses may reach \$83 bln due to Russian invasion, analysts say. Reuters, 03 жовт. 2024. URL:<https://www.reuters.com/markets/commodities/ukraine-farm-sector-indirect-losses-may-reach-83-bln-due-russian-invasion-2024-10-03/>

УДК: 338.43(477):336.221:061.1ЄС

СЛОБОДЯНЮК В.С., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Побудова дієвої системи оподаткування сільськогосподарських товаровиробників в Україні одна з найбільш досліджуваних тем. Актуальнішим стає приклад підтримки та розвитку товаровиробників у Європейському Союзі, та можливість інтеграції їхнього досвіду в законодавство України.

Ключові слова: сільськогосподарський товаровиробник, система оподаткування, підтримка, фінансування, ЄСП.

Найвагомішими серед податкових платежів сільськогосподарських товаровиробників є три податки: податок на доходи фізичних осіб, податок на майно та єдиний податок.

Головною проблемою української системи оподаткування для виробників сільськогосподарської продукції є поєднання специфіки діяльності товаровиробників, невелика обтяжливості, стимулу розвиватися, не стати перепорою в нарощуванні обсягів діяльності.

Незважаючи на всі законодавчі зміни, створити податкову систему, яка сприяла розвитку сільськогосподарських товаровиробників в Україні поки що не вдалося.

Багато з тих, хто досліджував цю тему вказували на недоліки української системи оподаткування та висловлювали думку, про інтеграцію законодавства ЄС і в даній сфері.

У 1962 р. була розроблена єдина сільськогосподарська політика (ЄСП) країн ЄС, основне завдання якої в аграрній сфері – всебічна підтримка фермерських господарств. З цією метою було створено спеціальний фонд підтримки і гарантій сільгоспвиробникам, який становив 43 млрд. євро, або 50% бюджету країн Європейського економічного співробітництва і направлявся щорічно на субсидування фермерів.

2 грудня 2021 року було офіційно ухвалено угоду про реформу Спільної сільськогосподарської політики (ССП). Вона буде спрямована на забезпечення сталого майбутнього для європейських фермерів, надання

більш цілеспрямованої підтримки невеликим фермам і надання більшої гнучкості для країн ЄС стосовно адаптації заходів до місцевих умов.

Кожна країна ЄС має розробити національний стратегічний план СПП, який повинен об'єднати фінансування для підтримки доходів, розвитку сільської місцевості та ринкових заходів.

В окремих країнах ЄС створена чітка система кредитування фермерів, завдяки якій здійснюється регулювання сільськогосподарського виробництва. У випадках посухи, повені та інших стихійних явищ збитки відшкодовуються із коштів страхових кредитних сільськогосподарських фондів. З метою надання допомоги фермерським господарствам у

Підвисоцька Н.В., Макарчук В.В. Правові підстави звільнення військовослужбовців зі служби після полону.....	64
Прокоф'єв М.О., Терещук М.М. Особливості правового регулювання фондового ринку в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.....	65
Путь Д.Ю., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти правового статусу біженця в Україні.....	67
Салій О.І., Сімакова С.І. Правові аспекти здійснення судового контролю за досудовим розслідуванням.....	69
Смуток Д.Є., Сімакова С.І. Особливості розслідування кримінальних правопорушень відносно неповнолітніх.....	70
Старікова С.О., Настіна О.І. Самовільне зайняття земельної ділянки: правові наслідки та шляхи вирішення проблеми.....	71
Степанець В.М., Макарчук В.В. Правові підстави надання відстрочки від призову на військову службу військовозобов'язаним, які мають одного із своїх батьків з інвалідністю.....	73
Суховецька І.В., Макарчук В.В. Право на повернення: юридичні аспекти реінтеграції депортованих українських дітей.....	74
Татару І.В., Макарчук В.В. Поняття та види юридичної відповідальності у міграційній сфері.....	77
Сергєєв О.В., Малишко І.В. Вплив війни на державне регулювання аграрної сфери в Україні.....	78
Слободянюк В.С., Малишко І.В. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників України та Європейського союзу.....	80
Терещук Р.М., Терещук М.М. Особливості конституційно-правового статусу міських голів: досвід країн Східної Європи.....	81
Трусова А.К., Макарчук В.В. Кібербезпека у збройних силах України.....	82
Федорова Н.С., Макарчук В.В. Правовий статус жінки під час війни.....	84
Фурдецька А.І., Малишко І.В. Правове регулювання ресурсно-екологічних обов'язкових платежів в Україні.....	86
Цимбаленко Н.В., Макарчук В.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини середньої тяжкості: правовий аспект.....	88
Чеснокова А.О., Макарчук В.В. Порушення прав людини під час воєнного стану.....	89
Шуляк Я.І., Макарчук В.В. Правові підстави відношення громадян України до військової служби.....	92
Гнатенко Д.Р., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників Європейського союзу.....	94
Сердюк В.В., Ковальчук І.В. Зміни в антикорупційному законодавстві України: виклики та перспективи.....	96
Атаманенко С.М., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників США.....	97
Придатченко М.Ю., Малишко І.В. Європейський досвід дорадчих служб і перспективи його адаптації в Україні.....	99
Фурдецька А.І., Мельник В.О. Правове регулювання сільського зеленого туризму в Україні.....	102